

Het orkest dat op straat speelt (en straks op Cuba): het Ricciotti Ensemble

Zomertournee Voor een publiek dat zelden orkestmuziek live hoort trekt het Ricciotti Ensemble door het land. En ze gaan als eerste Nederlandse orkest naar Cuba, in de herfst.

Artikel in het NRC van 9 augustus 2018

[Joep Stapel](#)

Het Ricciotti Ensemble treedt op in openluchttheater Cabrio in Soest, 7 augustus 2018 Foto: David van Dam

Het Ricciotti Ensemble is een symfonieorkest van ruim veertig leden, maar gedraagt zich als popband: het treedt 'overal en voor iedereen' op, maar nooit in een concertzaal. Het is een straatorkest met een missie, en gaat drie keer per jaar per bus op tournee. De musici spelen meestal staand, en praten met het publiek.

Soms spelen ze wel vier keer per dag, voor mensen die zelden of nooit livemuziek horen: in gevangenissen, zorgboerderijen, tbs-klinieken, azc's. En voor de kinderen van de IMC Weekendschool. De Weekendschool, al vijf tournees een partner van het Ricciotti, helpt nieuwsgierige kinderen uit achterstandswijken of met een vluchtelingenstatus de wereld te ontdekken.

De zomertournee is in volle gang. Op 7 augustus bijvoorbeeld trad het Ricciotti onder meer op in het openluchttheater Cabrio in Soest. Kinderen kregen daar een workshop van dirigent Leonard Evers. Ze stralen als ze tijdens het optreden tussen de musici mogen zitten. Een meisje met hoofddoek mag dirigeren. Na afloop is er gelegenheid alle instrumenten uit te proberen. Een jongen met een petje speelt 'Alle Menschen werden Brüder' op de piano. Solist Ramón Valle schiet toe om hem de basnoten te laten zien. De Cubaanse pianist Valle woont al ruim twintig jaar in Nederland, waar hij speelt met kopstukken van de vaderlandse jazzscene. Het Ricciotti heeft Valle gestrikt voor het project 'Ricciottiando en Cuba', dat uit twee delen bestaat: een

zomertournee door Nederland (t/m 19 augustus) en in november een tournee – als eerste Nederlandse symfonieorkest ooit – naar Cuba. Over beide tournees wordt een miniserie gemaakt die te zien zal zijn via sociale media en op 24classics.

In Utrecht speelde het Ricciotti ook op 7 augustus bij een buurtrestaurant van Resto VanHarte, een andere vaste partner. Bij Resto VanHarte koken vrijwilligers met een professionele kok een gezond maal voor buurtbewoners en daklozen. Voor 7 euro krijg je een driegangenmenu, met tussendoor vast wat voorproefjes van het Ricciotti.

Het publiek in Utrecht is laaiend enthousiast. Stoere mannen kijken verrast wanneer Ricciotti de Motörhead-klassieker *Ace of Spades* inzet en beginnen te headbangen. Links en rechts wordt de salsa gedanst. Een bezoeker looft „de charme van het ensemble” en dat is goed gezegd: de combinatie van energie en jovialiteit met muzikale klasse is bijzonder. De hoornist speelt zijn solo achterop een rijdende fiets (waar hij welluidend vanaf kukelt). Twee klarinetten verschijnen halverwege een stuk op het balkon van de overburen – kwestie van rennen en aanbellen. Orkestleden introduceren om beurten de stukken, allemaal even losjes en geestig. Voor concertmeester Saskia Peters is dit haar tiende tournee, vertelt ze in de bus; ze zit vier jaar bij het ensemble. Voor haar betekende Ricciotti „een ommekeer” in haar denken over muziek: vroeger droomde ze ervan in grote zalen de grote vioolconcerten te spelen, inmiddels ziet ze vooral de starheid van het traditionele concertformat. Ze vertelt over een concert in een zwaarbewaakte gevangenis in São Paulo tijdens de Braziliaanse tournee in 2016. Harde mannen zonder enig uitzicht in het leven kregen een twinkeling in hun ogen, begonnen te dansen.

Peters heeft lang getwijfeld of ze arts wilde worden of violist, maar dankzij het Ricciotti weet ze dat ze ook met muziek mensen kan helpen.

Ricciotti ontvangt structurele subsidie en genereert inkomsten uit sponsoring en donaties, vertelt zakelijk leider Buskermolen. Daarnaast dragen de musici zelf bij om in het orkest te kunnen spelen: 150 euro voor een zomertournee, de prijs van een half vliegticket voor de Cubareis. De meesten zijn conservatoriumstudenten en na hun afstuderen moeten ze op zoek naar betaald werk. Zoals concertmeester Peters, die onlangs in Utrecht haar bachelor afrondde. Maar de geest van Ricciotti raken ze niet meer kwijt.

Het Ricciotti Ensemble toert t/m 19/8 door Nederland.
Inl: www.ricciotti.nl